

Lausunto

12.06.2025

Asia: VN/18838/2024

Luonnos ympäristöministeriön asetukseksi uuden päästöttömän rakennuksen energiatehokkuudesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

EPBD:n asetusmuutokset ovat kesäkuussa 2025 lausunnoilla kolmessa eri asetuksessa. Tässä lausunnossa arvioidaan muutosten kokonaisuutta. Lausunto koskee lausuntopyyntöjä:

- Luonnos valtioneuvoston asetukseksi rakennuksissa käytettävien energiamuotojen kertoimien lukuarvoista. Diaarinumero: VN/18837/2024.
- Luonnos ympäristöministeriön asetukseksi uuden päästöttömän rakennuksen energiatehokkuudesta. Diaarinumero: VN/18838/2024
- Luonnos ympäristöministeriön asetukseksi rakennuksen energiatehokkuuden parantamisesta päästöttömäksi rakennukseksi korjaus- ja muutostöissä. Diaarinumero: VN/18839/2024

Green Building Council Finland kiittää mahdollisuudesta lausua.

EPBD:n uudistuksen tavoitteena päästötön, mahdollisimman energiatehokas rakennuskanta. Uudistuksen tavoitteet ovat erittäin kannatettavia. Kannamme huolta, että asetuksissa ehdotetut muutokset eivät kuitenkaan edistä näitä tavoitteita. Alustavien arvioiden mukaan ehdotetut muutokset saattavat jopa löyhentää vaatimuksia energiatehokkuuden osalta.

Vaikka Suomen energiantuotannon päästöt ovat merkittävästi vähentyneet, lainsäädännön tulisi jatkossakin kannustaa energiatehokkuuden parantamiseen. Rakennusten energiatehokkuusvaatimusten heikkeneminen voisi muun muassa aiheuttaa ongelmia yhteiskunnan sähköistyessä ja kokonaisenergiatarpeen kasvaessa.

Arviomme mukaan nyt ehdotetuilla muutoksilla ”päästöttömän rakennuksen” määrittely on ongelmallinen. Jos väite päästöttömästä rakennuksesta ei perustu koko elinkaaren kattavaan, todennettavaan ja standardien mukaiseen päästölaskentaan, se voi olla harhaanjohtava viherväittäjä.

Ehdotetut muutokset heikentäisivät myös energiatodistuksen käytettävyyttä (Eryisesti VN/18837/2024 ja VN/18838/2024).

- Ehdotettujen energiamuotokertoimien monipolvisuus vähentää E-luvun kuvaavuutta ja sitä kautta energiatodistuksen käytettävyyttä.
- Alustavien arvioiden mukaan energiatehokkuusvaatimukset voivat lieventyä, jos energiamuotokerrointa alennetaan uusiutuvan, alkuperävarmennetun energian käytön perusteella. Tällöin ”päästötön rakennus” voi saada paremman E-luvun ilman todellista parannusta energiatehokkuudessa.
- Muutosten myötä energiatodistus kuvaisi yhä heikommin rakennuksen todellista energiatehokkuutta ja ostoenergian kulutusta. Tällöin energiatodistusta on vaikeampi hyödyntää rakennuksen energiakulutuksen ja energiaremonttitarpeen arvioinnissa.
- Energiatodistuksen muutosten sekavuutta lisää myös ehdotettu käytönaikaisten kasvihuonekaasupäästöjen laskenta ja raja-arvot. Sekavuutta aiheuttaa se, että laskenta ja raja-arvot poikkeavat ilmastaselvityksen laskennasta ja hiilijalanjäljen raja-arvoista.

Ehdotamme, että asetusten valmistelua jatketaan tarkemmalla vaikutusarvioinnilla. Lainsäädännön vaikutukset rakennuskannan todelliseen kokonaisenergiankulutukseen ja todellisiin päästöihin on tärkeää arvioida perustelumuistioita huolellisemmin. Vain näin voidaan varmistaa, että kokonaisuus vastaa direktiivin alkuperäisiin tavoitteisiin.

- Esimerkiksi energiamuotokertoimien osalta tulisi varmistaa, etteivät niihin tehtävät muutokset heikennä energiatehokkuusvaatimuksia. (Koskee erityisesti luonnosta VN/18837/2024)
- Lisäksi tulisi arvioida, olisiko kokonaisenergiankulutuksen ja todellisten päästöjen kannalta vaikuttavampaa kiristää kokonaisenergiankulutuksen ja E-luvun vaatimuksia U-arvojen sijaan. (Koskee sekä VN/18838/2024 että VN/18839/2024)
- Lisäksi asetusten selkeyttä tulisi parantaa, jotta niiden tulkinta ja hyödyntäminen alalla olisi helpompaa. (Koskee kaikkia lausunnoilla olevia asetuksia.)

Lisätietoja:

Liina Länsiluoto

Yhteiskuntasuhdepäällikkö

liina.lansiluoto@figbc.fi

+358 40 835 4900

Länsiluoto Liina
Green Building Council Finland